

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze

z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Obupen lov za mandati.

Ko ne bi šlo v sedanjem volilnem boju naravnost za obstanek Slovenije, za obstanek našega gospodarstva in celo obstanek našega slovenskega jezika, bi bilo res zabavno gledati, kako se razni politični kričarji, ki so za izvrševanje svojega stanovskega poklica preleni, lovijo za poslaniškimi mandati. Seveda, ti gospodje vidijo samo dijete in dišeče cigare in nobene obveznosti za delo, zato si naravnost obupno prizadevajo, da bi si priborili vsaj nekaj let brezskrbnega življenja — zakaj o poslaniškem delu nimajo pojma, kot ga niti o svojem stanovskem nimajo.

Najpopolnejšo fotografijo takih političnih lovcev nam nudi liberalna stranka. Neznatna je po številu pristašev, a velika po številu lenuhov, ki bi radi na račun davkoplačevalcev brezskrbno živeli. Najboljši računar ne more naračunati pri volitvah toliko glasov, da bi vsaj del teh kričarjev in lenuhov prišel k skledi. Zato si hočejo pomagati na lastno pest. Vsak kričar si je ustanovil svojo stranko in tako ima neznatna liberalna stranka danes kar šest podružnic v Sloveniji, ki bodo, kakor kaže, vsaka samostojno nastopile. Zakaj vsaka hoče imeti nosilca liste. Šest kandidatov obenem spraviti na prvo mesto pa tudi čarodejec ne more.

Imamo prvič liberalne mladine z zloglasnim dr. Žerjavom na čelu. Zvesto mu pomaga »Jutro«, ki so ga, dokler je bil dr. Žerjav v vladi, vzdrževali davkoplačevalci. »Jutro« pridno sekundira umazana »Domovina«. Na Kranjskem so mladini menda obupali, pač pa se na Štajerskem z velikim samozatajevanjem bori dr. Kukovec, bivši minister, zelo omejen človek, ravno pripraven za tarčo vsem drugim strankam. Ker pa seveda ni nobenega upa na zmago, če bi kandidiral samo na mladinsko listo, se že dolgo časa bori za »koncentracijo vseh naprednih sil«, za zopetno združenje vseh liberalcev, seveda tako, da bi prvega konjička zajahal dr. Kukovec ter tako sebi rešil mandat, dr. Žerjavovi stranki pa čast. Že sta si pridno dopisovala samostojnejš Drefenik in dr. Kukovec, kako bi na skupni listi tako postavili kandidate, da bi se

oba z viharnega volilnega morja varno rešila v pristan belgrajskih korit — toda oba sta hotela imeti najvarnejše mesto in »koncentracija« se je razblinila kot lepo pisani mehurčki iz mila. — In ubogi dr. Kukovec se sedaj žalostno potaplja v bučnem volilnem morju, »Jutro« obupuje češ, da klerikalci z uro v roki čakajo, kdaj se bodo napredne sile končno veljavno razbile, »Kmetijski list« zmerja na vse strani in bahari: mi dobimo, če vsi drugi izgube.

Druga podružnica liberalne stranke so starini ali Zajednica, kakor se imenuje. Njeno glasilo je častitljivi »Slov. Narod«, ki je izgubil orientacijo in z njim vred starini. Dr. Žerjava sovražijo iz dna duše, ker je hujši tiček kot so oni in ker jih je znal povsod odriniti od korita. Ker pa sami nič ne pomenijo, spubijo na eni strani narodnosocialno stranko — dasi vse spraviš v samokolnico, kar bi ta nevesta prinesla k hiši — na drugi strani pa se ponujajo radikalci in so pripravljeni prodati za en mandat vso svojo »avtonomijo«, ki so jo svoj čas za en groš kupili v Zagrebu in so jo in so jo usiljivo prodajali po Ljubljani.

Tretja podružnica so samostojnejši — stranka podeželskih liberalcev. Glavno besedo imajo v njej podeželski liberalni mesarji in birtji, ki razlagajo samostojni evangelij tistim, ki so odvisni od njih in ki pišejo in kupujejo pri njih. To podružnico liberalne stranke je svoj čas za nekaj stotisoč kron ustanovil sam dr. Žerjav, ker je odkrita liberalna firma na deželi popolnoma bankrotirala. In res je imel dr. Žerjav s samostojno stranko precej sreče doma in v Belgradu. Samostojni »kmetje« so bili povsod napredaj — doma in v Belgradu — in takih je rabil dr. Žerjav. Samostojna politika je bila ena najnesramnejših politik, kar so jih Slovenci kdaj doživeli. Dr. Žerjav je vsaj iz prepričanja prodajal Slovence in iz sovraštva do klerikalcev, samostojnejši so jih prodajali iz umazane dobičkarije in častiželjnosti. Samostojnejši bi se sicer iz srca radi pridružili »koncentraciji naprednih sil«, toda če hočejo rešiti, kar se sploh še rešiti da, ne smejo zvez z liberalci ljudem pokazati, sicer izgube še to, kar imajo — saj veliko ni več ostalo. Sicer pa naj bo dr. Žerjav prepričan, da mu bodo samostojnejši za dober denar še vedno pokorni hlapci kot dosedaj.

Četrta podružnica liberalne stranke so narodni socialisti ali stranka — nevesekam. Na deželi je sicer ta stranka nepoznana blago, po mestih pa je bil vsaj od začetka to znaten del liberalnih nezadovoljencev, ki bi se radi pririli k polni skledi, pa jih višji pismarji niso pustili. Da bi bolj vleki med mestnim ljudstvom, so se socialistično preplekali, od liberalne stranke pa so si ohranili narodnost in pohlep po koristih. Pri zadnjih ljubljanskih občinskih volitvah pa se je socialistična barva čisto obrabila in je ostal samo še stari liberalizem. Zato se je treba sedaj pred volitvami na novo preplekati in res: pri svojem zadnjem zborovanju so se na debelo nametali z — republikansko barvo. Vendar nosi vsak narodni socialist vedno velik kos mila s seboj in steklenico terpentina, da se bo ob pravem času lahko očistil republikanske barve. Pri volitvah ne pridejo nikjer več v poštev.

Peta podružnica je dr. Novačanova republikanska stranka. G. dr. Novačan je pisatelj. Ker pa ta reč ne nese dosti niti Finžgarju ali Preglju, proti katerima dr. Novačan niti abecede ne zna, zato je mož čisto pametno pomislil in dejal: poslanec bom in se bo živel. Poskusil je najprvo z Radicem, ki naj bi mu pomagal na konjička. Radič pa je najbrže izprevidil, da ni njegova naloga faliranim pisateljem usmiljenje izkazovati. Pa je začel Novačan izdajati »Republikanca« in ustanoviti republikansko stranko. Je pristen liberalci, v »Republikancu« zna tudi krepko svobodni selno struno udariti. Končni in edini njegov namen pa je preriti se do poslanskega mandata. Drugih nalog nima in je torej njegov program še najbolj kratek in jasn.

Šesta podružnica liberalne stranke je radikalna stranka — to se pravi: radikalna stranka, ki jo poskuša minister dr. Zupančič ustanoviti na Slovenskem. Zato je pa postal minister. To bi bil sicer del vele srbske radikalne stranke, toda v Sloveniji bi se v ničemer ne razločevala od drugih podružnic liberalnih strank kot po imenu.

To je šestoro podružnic liberalne stranke v Sloveniji. Vse se obupno prizadevajo, kako bi si priborile vsaj po en mandat, vse so pripravljene za primerno ceno prodajati Slovence belgrajskemu centralizmu, kot so to nekatere izmed njih dosedaj z velikim uspehom izvajale.

Se je čas.

Časopis! Ti si velik pridigar in govornik sedanjega časa. Besede, ki jih govoriš, se slišijo v par urah po vsi deželi. Ti pridiguješ v gostilni, kavarni, na vozu, na vlaku, na trgih in v zasebnih hišah. Tako je zaklical znani Rosegger. Pa ima mož prav. Samo to je žalostno, da je govornikov v podobni časopisa le preveč takih, ki so v službi satana in njegovih pomočnikov. Zato so pa sadovi njihovih pridig sila žalostni; množice, ki se odtušujejo Cerkev in Kristusu; razumniki, ki obračajo hrbet veri; mladina z izgubljenim nedolžnostjo; človeštvo, ki se pogreza v kaluž nenasrčnosti in podivjanosti. Ali ne vidimo žalostnih posledic, ki jih rodi slabo časopisje, tudi že v naši domovini? ... Poglejmo na Francosko! Bivši minister, Combes, ki je bil framason, je svoj čas sam priznal to-le: »Katoliški Cerkev na Francoskem je odtušilo Cerkev tri četrtine pripadnikov (slabo) časopisje.«

— Povsod in v vsaki deželi se več ali manj uresničuje, kar je nekoč izjavil neki angleški duhovnik: »Če bi na Angleškem sv. pismo nekaj dokazovalo, pa bi »Times« največji angleški dnevnik) zatrjeval upravnasprotno, bi od 510 bralcev vrjelo 500 časopisu »Times«.

Take izjave dovolj glasno uče, kako veliko moč ima časopis; uče pa tudi, kaj je vestna dolžnost vsakega poštenega katoličana. Ali sme trpeti v hiši slabega pridigarja, ki mu bo vzel vero, poštenje in mir vesti? — Ne pozabimo, kar je nekoč govoril beneški patriarh in poznejši papež Pij deseti: »Zastonj boste zidali cerkve, zastonj prirejali misijone, zastonj ustanavljali šole in zastonj izvrševali druga dobra dela, ako ne marate in ne znate rabiti katoliškega časopisja kot obrambno in napadalno orožje!«

Se je čas! Naj se nam ne zdi škoda par dinarjev za dober časopis. Sovražnik je žilavo na delu. Ne dajmo se prekositi. Agitirajmo pri sosedih, znanih in prijateljih!

Gospodarski obzornik.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	8. jan.	12. jan.	15. jan.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	368 —	380 —	394 —
avstrijske krone (sto)	— —	— —	— —
češkoslov. krone (ena)	— —	— —	— —
angleški funti (eden)	— —	— —	— —
francoski franki (eden)	— —	— —	— —
italijanske lire (ena)	18 94	— —	19 76
bolgarski levi (eden)	— —	— —	— —
carski rublji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	— —	— —
rumunski lei (eden)	— —	— —	— —
švicarski franki (eden)	— —	— —	— —
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarke krone (sto)	— —	— —	— —

g Ameriško posojilo je šlo po vodi. Belgrajski »Tribuna« poroča: Finančni minister je na zadnji ministrski seji poročal vladi, da je Bleerova skupina stajno pod raznimi izgovori odlagala izplačilo drugega obroka. Zaradi tega prevladuje v vladnih krogih razpoloženje, da država pretrga dogovor z banko Bleerove skupine, ker banka s svoje strani ni izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela, dočim je država vse pogoje izpolnila. Tudi ni upanja, da se vpis posojila v Ameriki more izvršiti. Glede našega dolarskega posojila prinaša dunajska »Reichspost« iz Londona poročilo, da je Bleerova skupina uničila posojilno pogodbo, sklenjeno z Jugoslavijo za 100 milijonov dolarjev. Vest pravi, da je Bleerova skupina uničila pogodbo zaradi tega, ker se jugoslovanska vlada ni držala obveznosti, ki jih je prevzela s pogodbo in je izplačani znesek 10 milijonov dolarjev uporabila za zboljšanje dinarja, namesto za investicije. Po tej vesti se jugoslovanska vlada sedaj brani plačati obresti in Bleerova skupina grozi Jugoslaviji s finančno zaporo. — Kakršen začetek, tak konec, v vsakem oziru pa žalosten za nas davkoplačevalce. Glavno pri celi stvari pa je, da so nekateri dobro zaslužili, potem pa kaj jih briga ljudstvo in država. Pač nov uspeh liberalno-samosvojno-radikalne vlade!

g Kovani denar v češkoslovaški republiki. Celo množina drage kovine bančnega urada češkoslovaškega finančnega ministrstva je dosegla 1. januarja t. l. 25 in pol vagona, t. j. 250 tisoč 500 kg

zlata. V omenjeni zalogi so zapopadani darovi čeških državljanov in neposredni naupi v tujih deželah.

g Penarejeni dolarji na našel ozemlju. Nedavno je budimpeštanska policija odkrila družbo ponarejevalcev pet, deset in dvajset dolarskih bankovcev. Sedaj poročajo iz Subotice, da so tudi tam izledili ponarejene dolarske bankovce.

g Stanje papirnatega denarja na Madžarskem je znašalo koncem decembra 1922 78 tisoč devetsto milijonov madžarskih kron. V enem tednu se je število bankovcev zopet pomnožilo za 1100 milijonov madžarskih kron.

g Francosko posojilo Bolgariji. Francoska namerava dati Bolgariji posojilo v znesku 100 milijonov frankov.

CENE.

g Dnevne cene. Ljubljanski trgovci s špecerijskim in kolonialnim blagom so na svojem sestanku dne 8. t. m. sklenili, da bodo sledeče predmete od dneva razglasitve do nadaljnjega prodajali po navedenih cenah v detajlni prodaji: Sladkor kristal do največ 22 D kg; sladkor v prahu do največ 22 Din. Milo (zlatorog, gazela, srna) kos ca. pol kg največ 8.50 Din, milo Schicht kos ca. pol kg do največ 9.50 Din. Franck do največ 20 Din za kg. Petrolej do največ 6.50 Din liter. Namizno olje največ 30 Din liter. — Z ozirom na dnevne cene, valutarne razmere in da ne pridejo trgovci v navskrižje z oblastjo, priporoča gremij, da se prizadeti člani do nadaljnjega drže določenih cen.

g Ljubljanski trg. Goveje meso pri mesarih se je podražilo za 4 K pri kg.

g Tržne cene v Mariboru. I. kg govejega mesa I. 14 D, II. 12 D, III 10—11 D. Teletina je 1 kg I. 15 D. 1 kg svinjskega mesa stane 20—22 D. Konjsko meso je I. po 4—5 D, II. po 3—4 D. Kože: 1 komad konjske kože 100 D, 1 kg goveje kože 10 do 12.50 D, 1 kg telečje kože 15 D, 1 kg svinjske kože 4.75 D, 1 kg gornjega usnja 90—120 D, 1 kg podplatov 120 D. Perutnina: 1 komad piščanec majhen 16 D, večji 30 D, 1 kokoš 32—36 D, 1 raca 15—20 D, 1 gos 50—55 D, 1 domači zajec majhen 10 D, večji 15 D. Zito: 1 kg pšenice 4.50 D, 1 kg rži 4 D, ječmena 4, ovsa 3.50 D, koruze 4 D, prosa 4, ajde 3.50 D, navadnega fižola 4—5 D, leče 12 D. Moka nularica je po 7 D 1 kg, koruzna 4.50 D, ajdova 9, otrobi 2.50 D. Krma: 100 kg sladkega

sena 185—240 D, 100 kg ovsene slame po 125 do 150 D. 1 kubični meter trdih drv stane 175 D, mehkih 120 D.

g Cene lesu. Zagrebški »Drvočrtač« z dne 10. t. m. poroča, da so sedaj sledeče cene lesu: Hrastova debila I. vrste 3000 do 4500 K, II. vrste 1600 do 2400 K. hrastova debila za furnirje 12.000 do 14.000 K, fini hrastov les 13.000 do 17.000 K, hrastov izbran les 18 do 20 tisoč kron, hrastove deske do 5 cm debeline 5000 do 8000 K, nad 5 cm debeline 5000 do 7500 K, francoske dogle 1000 kosov 48 do 60 tisoč kron, surovi trzi 4000 do 5400 K, bukova debila I. vrste 800 do 1000 K, bukov les rezan, parjen I. vrste 4500 do 6500 K, neparjen 4000 do 5000 kron, bukov trzi 2000 do 2400 K, javorova debila 1800 do 2500 K, jesenova debila 1600 do 2200 K, brestova debila 1000 do 1500 K, hrastovi železniki pragi komad 180 do 170 K, bukov, komad 90 do 120 K, bukova drva za kurjavo I. vrste 11 do 13 tisoč kron, II. vrste 7000 do 9000 K, leseno ogje vagon 36 do 40 tisoč kron.

g Svinjski trg. Iz Zagreba poročajo: Svinje bele popuščajo v ceni zaradi padanja češkoslovaške krone; I. vrste 22, II. vrste 20.50 Din za 1 kg žive teže. Cene mesnatim svinjam so čvrste in se trzijo po 18 do 18.50 Din. — Na varaždinskem sejmu so stale 11. t. m. mesnate svinje do 18.50 Din. — Na belovarskem sejmu 11. t. m. so cene svinjam popustile. Mesnate svinje so stale 17 do 17.25 Din.

g Žitni trg. Koncem preteklega tedna je bilo večje ponujanje žita kot pa povpraševanje. Cene pri žitu so se držale, samo pšenica je malenkostno padla. V začetku tedna je bila cena pšenici 437.50 Din, v sredi 440 Din, koncem tedna pa 432.50 Din. Cena beli moki je ostala neizpremenjena in sicer je stala 625 Din. Cena koruzi je bila začetkom tedna 220 Din, v sredi 225 Din, koncem tedna pa zopet 220 Din. Povpraševanje po ječmenu je bilo neznatno; cena 312.50 do 315 Din. Tudi po ovsu je bilo malo povpraševanja; cena 295 do 300 Din. Cena fižolu 375 Din. Po mekinjah je bilo malo povpraševanja, toda veliko ponudb; cena neizpremenjena 165 Din.

ZIVINA.

g Št. Vid pri Brdu. Zaradi alinovke v enem samem hlevu so vsi sejni brdeškega okraja zaprti za živino. Kmetje imajo valed tega veliko škodo, prekupei pa korist.

g Cene živini na maribor. sm sejmu. Na zadnjem sejmu so cene dosegle zopet višino v mesecu avgustu. Zunaj po deželi skušajo mesarji cene pritiskati navzdol, medtem ko isti mesarji isto blago v zaklanem stanju v drobni prodaji na umeten način podražujejo. Na sejmih prevladujejo vnani izvozničarji in prekupevalci; tako je kmet navadno opeharjen tudi na sejmu, kjer navadno ni nobenega nadzorstva. Na zadnji sejem v Mariboru so prignali: 1 konja, 110 volov, 306 krav, 5 telet, skupaj 422 komadov. Povprečne cene za kilogram žive teže v kronah: debeli voli 33 do 36, poldebili voli 29 do 32, plemenski voli 25 do 28, klavne krave 24 do 28, plemenske krave 17 do 23, krave za klobasarje 10 do 16, molzne in breje krave 18 do 24, teleta 34 do 36, mlada živina 15 do 30.

g Cene živini na Dunaju so v enem tednu poskočile 2000 do 3000 K pri kilogramu. Sedaj so sledeče cene: voli 7500 do 11 tisoč K, bikji 7 do 11 tisoč K, navadna živina 5 do 7 tisoč K za 1 kg žive teže. Cene so navedene v avstrijskih kronah.

IZVOZ IN UVOZ.

g Vprašanje izvoza. Te dni je rešilo finančno ministrstvo tudi vprašanje izvoza nekaterih predmetov. Tako je bilo rešeno vprašanje izvoza mlinjskih izdelkov na ta način, da se more od 100 kg tuje pšenice izvoziti 75 kg moke brez plačanja carine. Na ta način bodo dobili naši mlini, ki so vsled pomanjkanja dela morali odpustiti uradnike in delavce, delo. Glede otrobov je ugotovljeno, da jih je veliko in da se kvirijo. Po dosedanjih praksah se je dovoljeval izvoz spomladi, ko je zanje sezona že minula. Valed tega je odredjeno, da se izvozna carina za otrobe zniža na 25 dinarjev za 100 kg. Nadalje je sklenjeno, da se dovoli izvoz suhe rezanice sladkorne pese, ki je je pripravljene 170 vagonov za izvoz. Ta izvoz je dovoljen brez carine ob

zagotoviti tuje valute. Rešeno je tudi vprašanje izvoza hrastovih pragov za železnice, ki se brez vsake carine lahko izvozijo, ako se odstopi državi na vsaka dva praga en komad v naravi. Finančni minister namerava ustaviti vsa pooblastila glede uvoza živil po sedanjem sistemu brez carin, kakor hitro bo proskrbljena Dalmacija, ker sodi, da je v državi dovolj živil. Pri uvozu žita bodo ostale v veljavi dosedanje naredbe.

g Izvoz ržene moke iz Češkoslovaške. Češkoslovaška socialistična kmetijska zadruga je dobila izvozno dovoljenje za 150 vagonov, osrednja agrarna zveza poljedelcev pa za 300 vagonov ržene moke. Kakor poroča »Venkov«, je dovoljenih 3000 vagonov rži za izvoz pod pogojem, da se gotov del izvozi v moki, ker ima Češkoslovaška od lanske letine še velik preostanek.

PROMET.

g Železniški material iz Nemčije. To dni je prejel železniško ministrstvo zadnjo partijo železniškega materiala iz Nemčije na račun vojne odškodnine za l. 1922. Del tega materiala je odstopljen zagrebškemu železniškemu ravnatelstvu, ki zelo trpi na pomanjkanju materiala.

RAZNO.

g Kmetijski punk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v tretjem tednu meseca januarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja: V nedeljo dne 21. januarja v Moravčah pri Litiji po prvi maši (o suhem cepjenju in stratificiranju trti), ob 14. uri istotam (praktični tečaj o rožnji trti, okr. ekonom Kašol), na Javorju pri Litiji, po maši v šoli (o izobrazbi kmeča, o racionalnem gnojenju, v živinoreji, pomočnik okr. ekonom Jereb), v Selcah (o povzdigi reje živine, o živinor. zadrugah, pomočnik okr. ekonom Hladnik), na Vinici ob 10. uri (o kmetijskem zadrugstvu in reji živin. pomočnik okr. ekonom Konda), v St. Jerneju po prvi maši v šoli (o živinoreji, mlekarstvu, izboljšanju gospodarskih stavb, živinorejski inštruktor Gregorc), v Breznici pri Zirovnici v novi šoli ob 14. uri (o koristi čebelarstva z ozirom na kmetijstvo, čebelar. pot. učitelj Okorn), v Prevaljah (anketa za mešičko dolino v svrhu določitve smernic, pospeševanja kmetijstva, okr. ekonom Wernig), v Bistrici v Prekmurju (o reji živine, o izboljšanju hlevov, okr. ekonom Vojsko), v Krajini v Prekmurju ob 13. uri (o gnojenju z umetnimi gnojili, pomočnik okr. ekonom Pavlica), v Rogoški Slatini ob 10. uri (o umnem kletarstvu, pomočnik okr. ekonom Stamberger), v Mali Nedelji na Slajerskem, po zborovanju kmetijske podružnice (o važnosti reje dobrih plemenjakov, živinorej. inštruktor Zupanc).

g Deteljno seme iz Italije. Srbsko gospodarsko društvo v Belgradu je naročilo iz Italije 10 tisoč kilogramov najboljšega deteljnega semena, katerega bo prodajalo po 30 Din za kilogram.

g Koliko plača država na najemninah? Za razne prostore, vzete v najem je država plačala leta 1919 letno najemnine 5 milijonov Din, leta 1922 pa že 50 milijonov dinarjev.

g Krediti za prehrano pasivnih dežel. Dne 11. t. m. se je vršila v finančnem ministarstvu seja ministrov, ki so določeni za sestavo predloga glede razdelitve živil prebivalstvu v krajih, kjer vlada pomanjkanje. Na seji se je ugotovilo, da ima vlada za omenjeno svrhu na razpolago 55 milijonov dinarjev iz proračuna ministarstva za socialno politiko. Ta denar je bil vložen v Narodno banko in je že določen za razpolago posameznim organizacijam. Nadalje je na razpolago 50 milijonov dinarjev iz splošnega proračuna in 100 milijonov dinarjev iz dohodkov sekvestriranih posesti. Ministri so se sporazumeli, da se nabavijo živila iz prvih dveh kreditov v višini 100 milijonov dinarjev. Živila se imajo odposlati že te dni in je prvi prevoz določen za Črno goro. Glede načina razdelitve je sklenjeno, da se vrši v Dalmaciji s pomočjo Zadružnega saveza, s sodelovanjem okrožne banke v Šibeniku in mestne hranilnice v Splitu. V Bosni bo razdeljeval živila vladni odsek za poljedelske kredite v Sarajevu ter okrožni zadružni savez v Mostarju. Razdelitev živil za Črno goro je poverjena znanemu radikalnemu dobavitelju Gvozdanoviću ter družbi, ki ji načeluje bivši poslanec Andrija Radonić. Na seji se je govorilo tudi o tem,

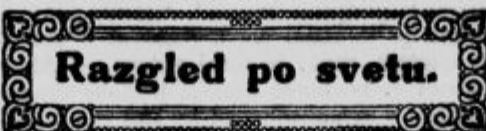
ali naj se živila dele brezplačno in ali jih prebivalstvo plača pozneje. Glede Dalmacije se je tudi predlagalo, naj bi sadilcem tobaka delila monopol-ska uprava na račun tobačnega pridelka. O tej stvari bo še razpravljali ministrski svet.

g Nova tovarna v Mariboru. V Prešernovi ulici v Mariboru prične obratovati nova tovarna za čokolado, kakao itd., last g. Zalokerja.

g Pridelalek tobaka v l. 1922. Glasom poročila monopol-ske uprave smo pridelali v naši državi tobaka: V Sloveniji 85.192 kg, Hrvaški in Slavoniji 47.062, Dalmaciji 772.376, Bosni in Hercegovini 2.247.978, Vojvodini 2.232.274, Črni gori 44.419, Severni Srbiji 1.243.276, Južni Srbiji 4.762.506 kg. Skupaj 11.884.483 kg.

g Pridelalek sladkorne pese v letu 1922 je znašal v celni državi okoli 26 tisoč vagonov. Ker je imela sladkorna pesa v sebi 11 do 13 odstotkov sladkorja, torej komaj polovico tega kar rabimo celo leto.

g Pogajanja za odpravo sekvestrov. V ministarstvu za pravosodje se vrše pogajanja za odpravo sekvestrov nad imetjem avstrijskih državljanov v naši državi ter naših državljanov v Avstriji.

DOMA.

Radikalci se s polno paro pripravljajo na volitve. Na vsak način hočejo doseči polno zmago, na kar imajo namen izpeljati v državi najstrožji in najsilnejši centralizem. V ta namen skušajo čim več pristašev pritegniti. Zato nastavljajo samo radikalne uradnike, hrano bodo delili ubožnim krajem po znižani ceni, nevarnejše stranke pa skušajo razbiti, da bi tako velik del glasov (po novem volilnem redu) popolnoma odpadel. Tudi v Slovenijo so poslali ministra Zupaniča, da osnuje radikalno stranko. Namen ji je oslabiti druge stranke. Edinole s »kmetijac« je zadovoljen, ker ve, da so ti gospodje vedno napredaj tudi največjemu velesrbu. V ta namen je tudi imenoval Pašić za velikega župana dr. Baltića, ki vneto podpira samostojneže. Najbolj skrbi Pašića v Sloveniji Slovenska Ljudska Stranka, katero bi za vsako ceno rad razbil. Išče potov in išče — pa menda ne bo sreče. — Seveda pa radikalna stranka sama ne stoji posebno trdno, ker je Protić končnoveljavno pretrgal z njo stike. In Protić ima precejšnje število pristašev in se zna dogoditi, da bo z lastnimi kandidatnimi listami odtrgal Pašiću precej mandatov.

Zelo se boje radikalni komunisti. Zato je vlada sklenila, da ne bo pustila komunistov kandidirati, pa naj nastopijo pod kakršnokoli firmo. Komunisti so kljub temu v Belgradu sklicali ustanovni zbor nove de-

lavske stranke. Toda policija je zborovanje razgnala. Komunisti so sedaj sklenili, da bodo podpirali pri volitvah tiste stranke, ki so radikalom najbolj nasprotno.

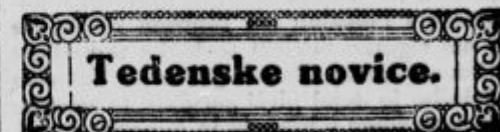
DRUGOD.

Francozi in Angleži se v Parizu niso mogli sporazumeti glede načina, kako dobiti od Nemčije nadaljnjo vojno odškodnino zlasti v lesu in premogu. Francozi pa ne marajo čakati in so zato sklicali reparacijsko komisijo, kjer se je proti angleškemu glasu ugotovilo, da so Nemci zapadli z vojno odškodnino. Takoj nato so angleške in belgijske čete vkorakale v najbogatejšo nemško ozemlje — Porurje, to je zapadni del Westfalskega, kjer je v premogovnikih zaposlenih tudi veliko Slovencev. Porurje je na premogu in železni rudi tako bogato, da je tvorilo vir nemške gospodarske moči, tudi poljedelstva. Zakaj vsa umetna gnojila, s katerimi Nemčija prisili svojo zemljo, da dajo, kar največ se more iz nje iztisniti, se izdelujejo v Porurju. Z francoskimi in belgijskimi četami so došli tudi francoski, belgijski in italijanski inženirje, da prevzamejo ogromne obrate velikega rudarskega sindikata, ki ga tvorijo trije največji nemški industriji: Krupp, Stinnes in Thiessen (slednji je veren katoličan). Sindikat pa je pravočasno prenesel vse svoje arhive in zapisnike iz Essena na varen kraj. Nemška vlada je na vse države poslala oster protest češ, da Francija krši mirovno pogodbo, v kateri nobene nadaljnje zasedbe nemškega ozemlja niso predvidene. Na vo se še, kaj bo storila Anglija, ki odločno nasprotuje francoskemu pritisku. Jasno je, da Nemčija tega nikdar ne bo priznala in da jo žene Francija v popolno ubožanje in v naročje boljšeševikov.

Nemški ravnatelji premogovnikov so takoj po zasedbi ustavili Francozom vsako dobavo premoga, na kar so začele francoske čete še nadalje prodirati v westfalsko ozemlje.

Proti mažarskim hujskarijam, katere povzročajo razne obmejne spore in praske, sta odločno nastopili velika in mala antanta. Mažarski zunanji minister je odgovoril, da ni toliko hudo, kot se vzame, da pa bo kar je v njegovi moči, vse potrebno ukrenil. Seveda so to samo lepe besede. Rumunija pa je zbrala na rumunsko-mažarsko mejo veliko vojaštva, ki ima nalog takoj vsako mažarsko izzivanje z orožjem zavrniti.

Češki finančni minister dr. Rašin bo okrevaj, čeprav bo najbrže ohromel. Komunisti pa še ne mirujejo in pišejo celo njegovim zdravnikom grožljiva pisma.

Zaupniki!

ki še niste poslali imen predstavnikov in namestnikov (čuvarev skrinjic) v volilnih odborih, storite to takoj! Z zavlačevanjem ovirate volilne priprave in napravljate stranki nepotrebne stroške. Stvar je nujna, ker brez predstavnikov ne moremo vlo-

žiti kandidatne liste. Naj bo ta poziv zadnji! Storite nemudoma svojo strankarsko dolžnost!

Tajništvo SLS.

VABILO

na redni občni zbor »Županske zveze za Slovenijo« — podružnice za politični okraj okolica Ljubljana, ki se bo vršil v nedeljo dne 11. februarja 1923 ob desetih dopoldne v dvorani Jugoslovanske tiskarne, 111. nadstropje, s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelnika, 2. poročilo ostalih odborov, 3. izprememba pravil, 4. sučajnosti.

Na občni zbor podružnice »Županske zveze za ljubljansko okolico« naj pošljejo gotovo vse občine ljubljanskega okrajnega glavarstva svoje zastopnike, zlasti naj se občnega zbora udeleže vsi naši župani in občinski tajniki. — Dr. Ivan Stanovnik, 1. r., t. č. načelnik.

TEČAJ ŽUPANSKE ZVEZE V KRANJU.

V ponedeljek, dne 22. januarja, bo priredila »Županska zveza za Slovenijo« za svojo podružnico v Kranju ob devetih dopoldne v Ljudskem domu tečaj za župane, občinske svetovalce in odbornike. Občinske odbore celotnega kranjskega političnega okraja pozivljamo, da se tečaja v velikem številu udeležijo. Predavali bodo strokovnjaki iz Ljubljane o važnih občinskih zadevah. Županska zveza za Slovenijo.

d Samostojnežem strašno prede za volitve. Vse viže ubirajo, da bi še enkrat ljudi preslepili. Po kočevskem okraju prosijo nekdanje svoje somišljenike, naj gredo agitirati, a ne morejo najti človeka, ki bi šel med razjarjeno ljudstvo za nesrečno politiko Samostojne stranke. Neizkušene pobiče pošiljajo za drag denar med ljudstvo v nadi, da se le kdo še menda usede na njih limance. Tako je v praznikih mlad pobič v gostilni, kjer se je bilo po pogrebu več ljudi nabralo, kar začel s političnim shodom. Ko začne napadati SLS, ga par možakov zagrabi čes, fant najprej poveje, odkod si in kaj iščeš. Mladí politik se ustraši in prosi: Pustite me, jaz sem agitator za Pucija, moral sem vsaj nekaj govoriti, ker imam dobro plačan vsak shod; vi vidim, da mi nič ne verjamete, kar je meni vse eno, a jaz sem le nekaj zaslužil. — Fant jo je odkuril vesel, da ni bilo hujšega in ni več poskušal sreče za Pucija po Nemški vasi. — Ljudstvo uvideva, da predrznost samostojnežev gre že tako daleč, da poleg sebične politike v Belgradu hočejo imeti ljudi še za norca. Zato morajo 18. marca dobiti bogato nagrado.

d Tako je prav! Načelstvo samostojne kmetijske stranke v Ljubljani je poslalo te dni tudi namišljeni S. K. S. krajevni organizaciji v Poljanah pri Toplicah vabilo, da se naj sigurno udeleži sestanka zaupnikov v Novem mestu, dne 8. januarja. Namesto udeležbe je dejal bivši načelnik te stranke vse lepo zopet v kuverto in je poslal nazaj. Na vabilo pa je napisal: »Nazaj, z opombo, da ni v Poljanah več nobene krajevene organizacije S. K. S. Ljudstvo noče imeti z vašo stranko prav nič več opraviti! Kmetje, storite povsod tako! Enkrat smo šli na led, a drugič nič več. Stranka kmetiskih oderuhov — liberalnih štacunarjev in birtov — mora pasti popolnoma.

d Velike grablje so vzeli v roke samostojneži, in skušajo z njimi nagrabiti toliko glasov, da rešijo vsaj par mandatov. Sicer stoji na glavi »Kmetijskega lista« še vedno napisano: Kmet pomagaj si sam, toda kaj pomaga, ko je pa tega »kmeta« vedno manj in preostajata samo še samostojen birt in mesar. Zato se »Kmetijski list« kljub svoji glavi z milimi prošnjami obrača na inteligenco, ki jo je pred tremi leti še samozavestno zmerjal, naj pride samostojnežem na pomoč. V zadnji številki pa roti sploh vse podeželske liberalce, naj volijo samostojneže, zakaj drugače je nevarnost, da se ves liberalizem podre.

d Samostojni volilni oklic in resnica. Iz Cerkelj pri Krškem nam poročajo: »Kmetijski list« z dne 3. t. m. prinaša na prvi strani našete uspehe poslancev SKS. — Med temi beremo: »Pobrigali smo se za po potresu prizadeto prebivalstvo v Cerkljah.« — Kaj pa ste vendar dosegli za nas, ki smo bili prizadeti po potresu, gospodje samostojni poslanci? Prosimo, povejte! Tu nihče nič ne ve! Zakaj molčite! Kje so vaši uspehi?! — Istotam beremo: »Pripomogli (smo) do postavitve mostu pri Krškem.« — Ker se v času, odkar imamo srečo, da poznamo samostojno stranko in njene poslance, v bližini Krškega ni postavil noben drug most kot most čez Krko pri nas v Cerkljah, upravičeno sumimo, da so samostojni imeli ta most v mislih. — In ta most, da ste vi, samostojni pripomogli postaviti? Pojte no spat!! G. poslanec Sušnik in nihče drugi, nam je skomandiral les po zelo ugodni ceni in isti Sušnik nam je izposloval znatno državno podporo za most, 400.000 kron. V rokah je nimamo še, a finančni odbor jo je odobril. Stvar je torej gotova. — Ali je morda g. poslanec Sušnik poslanec samostojneške stranke? Most bo stal čez 1 milijon kron in samostojni poslanci niso pomagali niti z eno krono postaviti ga. — Prihodnjič še o tem mostu in o pogorelih na Hrastju.

d Samostojna železnica, ki so jo zgradili samostojneži v svojem volivnem proglasu, bo stekla 18. marca. Z njo se bodo peljali samostojneži med staro kramo. Kočevska železnica pa še ne bo stekla, zakaj minister javlja, da nema para.

d Nežala skrb naše vlade za Slovence je velika. Listi poročajo, da leži v neki budimpeštanski ječi zaprt g. Božidar Sever, ki so ga nekoč Mažari kot člana razmejitvene komisije zajeli, ga peljali v Budimpešto in ga zaprli. Ko bi bil Sever član belgrajske gnile zlahte, bi Pašić vojsko napovedal Mažarom, Sever pa lahko pogine, če mu je ljubo.

d Dr. Žerjavova korupcija obsojena pred sodiščem. Te dni je ljubljansko sodišče v neki stanovanjski tožbi razsodilo, da je ministrstvo za socialno politiko očitno kršilo zakon, a obsojencu samemu, ki si je s pomočjo dr. Žerjava lastil neke pravice, ki jih ni imel, pa pravi, da je to ravnal s hudobno namero. In taki ljudje, ki očitno kršijo zakon, so pri nas ministri — najvišji varuhi iste postave, ki jo sami kršijo. Daleč smo padli.

d Anton Kristan je odstopil kot upravitelj državnih veleposesev v Belju. Od države tirja še več milijonov kron provizij,

ki mu jih pa finančni minister ne mara v celem obsegu priznati. Brez dvoma je Ant. Kristan eden najbolj praktičnih socialistov.

d Vpoklici na orožne vaje so vsled volitev preklicani.

d Zakaj naša valuta pada? Finančni minister je povedal, da zato, ker se širijo vznemirljive vesti o mobilizaciji. Pokrajinska uprava za Slovenijo je izdala oklic, naj se razširjevalci takih vesti naznanijo, da bodo kaznovani. Potemtakem bo treba najprej zapreti visoke gospode v Belgradu, ki neprenehoma govorijo o silno resnem zunanjepolitičnem položaju, se posvetujejo o novih kreditih za armado — in pa vse vladno časopisje, ki umetno širi to vznemirjanje, Bog ve, iz kakšnih stranskih namenov.

d Moderni Belgrad. Vlada je razpisala natečaj za zgradbo modernega Belgrada. Veliko število najrazkošnejših vladnih palač, muzeji, gledališča, knjižnice, kolodvori, pokopališča itd. — vse to mora v kratkem dobiti Belgrad. Plačal bo vojna odškodnina in mi, ki so nas samostojneži in liberalci prodali belgrajskemu centralizmu. — Za slovenske bolnice in šole pa nema para.

d Ali ste že poslali denar za prejeti koledar Jugoslovanske kmetijske zveze? Prosimo, da koledarček hitro razpečate in nam denar dopošljete. Če kaka organizacija ne more vseh izvodov razpečati, naj ga pošlje nazaj. Koledarček je nam že popolnoma pošel.

d Adolf Ribnikar, bivši tržni nadzorNIK v Ljubljani, ki je vsled korupcije dr. Žerjavove avanziral za načelnika oddelka za socialno politiko v Ljubljani, je premeščen v Zagreb. Srečni Hrvatje!

d Najstarejša oseba v župniji Ponikva ob j. ž. je bila v petek, 12. t. m., umrla 93 let stara Uršula Gorjanec, prevzličarica iz Boleštine, p. d. stara Tkavčeva. Ko jo je duhovnik tolažil, naj potrpi, je še šalivo odvrnila: »Saj moram, ker umreti ne morem.« Pa tudi te ni smrt pozabila.

d Umrl je v Gaberjih pri Celju g. Ferdinand Goligranc, stavbenik in posestnik. Bil je kot vzor-mož globoko krščanskega mišljenja in življenja. Pokoj njegovi duši!

d Sorica nad Železniki. Dne 11. t. m. zjutraj ob pol petih je nastal ogenj v leseni, s ploščami kriti poštarjevi lopi. Rešiti ni bilo mogoče spodaj zloženih sodov in butaric, ne poštinih vozov in sani, ne kočije in elektrostrojnega materiala. Zgorel je tudi lastniku elektrostrojni motor. Pod streho je bilo spravljeno seno, ki je zgorelo z velikim plamenom, ki je segal pod streho zraven stoječega Elkarjevega hleva, ki ga je pa k sreči obvarovala požarna bramba in pa ljudje, ki še niso bili odšli na planino po seno. Tudi zraven stoječa lipa je zadrževala ogenj v bližini se nahajajočega kozolca. Škoda je velika. Ne ve se, kako je ogenj nastal.

— Strašna nesreča pri sušenju lanu. V vasi Vežnica so imeli terice. Ko je žena posestnika Petra Raspotnika, občina St. Lambert, jemala lan iz peči, se je lan vnel. Žena je bila takoj vsa v ognju. Čez par dni je v groznih bolečinah umrla. Pokopali so jo na Sv. Gori.

d Vlak je povozil v Cerknici, kjer progo preseka državna cesta, vdovo Frančiško Urbas in njeno devedesetletno hčerko Lojziko. Nosili sta vsako jutro mleko na Rakek in kljub zaprtim zatvornicam sta hoteli steči čez progo, toda vlak jih je zajel. Mater je popolnoma raztrgal, da je bila takoj mrtva, hčerki pa je odtrgal roki in nogi, pa je ostala pri življenju. Prepeljali so jo takoj v ljubljansko bolnico, kjer pa je med operacijo umrla.

d Kaznovani poljski tatovi. Pred dolgim časom je Leonišču na njegovem polju čez noč zmanjkal plug. Sedaj se je dognalo, da so ga ukradli Franc Zajc in njegov sin Anton ter Ivan Pečnikar iz Smartna pri Ljubljani. Prvi je dobil za »nagrado« štiri tedne, drugi osem tednov, tretji pa šest tednov ječe.

d V pijanosti zadavil lastno hčer. Neki prostovoljec, ki je koloniziran v Vojvodini, je o pravoslavni božičnih praznikih prišel pijan domov. Začel je razgrajati in pretepati ženo, ki mu je ušla. V hiši je ostala 17 letna bolna hči, ki je očetu očitala njegovo ravnanje z materjo. Zbelsneli pijanec se je vrgel na hčer in jo zadavil.

d Jurčič Josip, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer. III. zvezek: Deseti brat — Nemški valpet. 1922. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. 15 Dm, vez. 23 Din. — »Nemški valpet« se nam zdi kot znanec iz preteklih dni. Povest pa ima lepo narodnostno tendenco, ki sicer nikjer ne sili v ospredje, a je vendar jasna in lepa. Da je v posameznostih tudi v tej povesti Jurčič stari mojster, nam dokazuje živahno pripovedovanje berača, ali opis pred cerkvijo. — Tisk je lep in papir za današnje razmere dober. Želeli bi, da bi nam dr. Grafenauer v najkrajšem času izdal celega Jurčiča, zakaj Jurčiča bomo Slovenci vedno radi prebrali, ker je kri naše krvi, meso našega mesa; to je pravi Slovenec z vsemi napakami in vrlinami. Naj slede prvemu zvezku čimprej še ostali.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

ka u čuk pot-
petnike in pot-
plate

Širom domovine.

SMARTIN POD SMARNO GORO.

Tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo 21. t. m. ob 8. uri popoldne in 7. uri večer predstavo »Kapelica na Smarni gori«. — Ker se dejanje vrši v domačem kraju, vabimo vse prijatelje iz fare in okolice, da gotovo pridete pogledat prijubljeno in zanimivo zgodovinsko igr. — Odbor.

SENCUR PRI KRANJU.

V nedeljo po sv. Treh Kraljih smo obhajali animivo obletnico, ko so pred tremi leti samostoj-

neži v Senčurju razbili shod SLS. Danes so razbiti sami. Takrat so preklinjali avtonomijo in našo gospodnino, danes preklinjajo samostojno sleparijo in njihove voditelje. Torej avtonomija ne bo tako slaba reč. V veliko zadoščenje SLS je bil shod na omenjeno nedeljo. Udeležilo se ga je veliko številno moštvo fantov cele župnije. Porotal je poslanec Brodar, ki je dokazal škodljivost centralizma in korist avtonomije tako sijajno, da mu tudi nasprotniki niso mogli ničesar ugovarjati. Tako nas g. Brodar nikdar z nobenim shodom še ni elektriziral kot z zadnjim. Njegovih besed ne bomo pozabili. Mnogostevilni poslušalci so prišli do prepričanja, da je le politika SLS edina prava. Videti je, da nasprotniki slov. ljudske stranke pri prihodnjih volitvah ne bodo ujeli mnogo kroglice.

OLSEVEK NAD KRANJEM.

Pretekle nedeljo po jutranji maži je imel poslanec Brodar v stari šoli političen sestanek. Udeležba je bila proti vsemu pričakovanju zelo obilna. Navzočih je bilo tudi lepo število nekdanjih samostojincev, ki so po večini vsi spregledali, kam je pripeljala Pučljova politika naš narod in da je le v SLS rešitev za vse stanovce. Poslanec Brodar je za svoja izvajanja žel splošno odobravanje in si pridobil srca vseh. Najbrže tudi glasove. In pri prihodnjih volitvah se bo šlo zares. Ali s prijatelji Slovencev za Slovence in domačo zemljo, ali s izdajalci Slovencev proti Slovincem.

RADOVEDNEŽ V TUHINJSKI DOLINI.

Mislil sem si, pojdimo in pogledimo naše Tuhinje od blizu. Kar sem videl in slišal na tem romanju, naj zve Domoljub in pa tisti, ki imajo Domoljuba radi. Vrata v Tuhinjsko dolino tvorijo Nevle. Tam imajo nove bronaste zvonove. Na četrtega pa čakajo, da jim Nevlejo kaj denarja nanes. Hudo krivico bi jim delal, če bi mislil o njih, da niso za dobro zavzeti in napredni. Večinoma so bajtarji in vendar se lanske leto kupili nove zvonove. V izob. društvu imajo novega predsednika, bivšega Amerikanca, podjetnega in pridnega vrtnarja iz Vrhpolja. Dvorana je lepa in prostorna: delo naprednega g. župnika. Večjega delovanja v društvu sicer ni. Spe pa tudi ne. Onostran nepotrebnega in nerodnega klanca »Kavrant se po gričih razprošira Selska župnija. Karseda lepa cerkev sv. Neže stoji na prijaznem griču. Odtod je krasen razgled daleč na okoli. Moram reči: najlepši kraj v Tuhinju. A ne samo to. Tudi najbolj napreden v najboljsem pomenu besede. Bral in žul sem, da delajo društveno dvorano, in v duhu sem si že predstavljal eno podstrešno malo lukajo s majhnim oderkom, vse drugo je pa baharija. Toda smotil sem se hude in krivico delal pridnim Selanom. To ni le dvorana, ampak pravi ljudski dom. Spodaj je mežnarija in šola, sgoraj pa čez ves prostor, vzdignjen za dva in pol metra, velika dvorana. 4 do 5 m visok strop sega v ostrišje in ima obliko zleknjenega čvetorokotnika. Razen odra je še precej velika galerija. Zunaj na pročelni in južni strani je speljan lep in trden balkon. Vsa zunanost doma spominja na planinsko vilo, kar je v lepem soglasju s planinsko okolico. Ravno pridem ven, pa zagledam domačega g. župnika z mizarškim orodjem v roki. Svojo radovednost hitro opravičim in brž zastavim vprašanje: »G. župnik, kje ste dobili denar, da ste v tem dragem času in čudnih poveljih razmerah postavili tako lepo in prostorno dvorano, kakršne še v trgu in malih mestih nimajo povsod?« G. župnik se nasmešno in pravi: »Združena moč za dobro vnetih ljudi in božji blagoslov sta podlaga vsakega velikega dela. Mi delamo, Bog je pa naš finančni minister.« »Se župljani bogatijo?« »Bolj revni ko bogatijo.« »Potem jih je pa gotovo veliko.« »Še 700 ne.« »Ste dobili najbrž iz Amerike kak redoljuben dar.« »Pisali smo pač, dobili pa nič. Skoro vsa dela smo izvršili s tlako, le obrtnikom-bajtarjem, ki od dela svojih rok žive, nekoliko plačujemo.« Pa če pristavi gospod: Božji blagoslov očividno podpira to delo, ker ta dvorana ni samo za izobraževalno društvo, ampak predvsem za tri Marijine družbe, da se bodo lažje razvile in delovale.« Mladi in prijazni gospod me povabi v cerkev, češ, tudi tam bom videl nekaj novega. Presihaterij vso poslikan z oljnatimi barvami. Slikal je A. Jabačin iz Ljubljane. Lepe žive slike predstavljajo življenje in čednosti sv. Neže. Nova je tudi velikolostna slika presv. Srca Jezusovega, ki kaže Jezusa kot kralja krščanskih družin. Omenjam naj še, da so tudi slike na obeh stranskih oltarjih nove. Vse je letos napravil imenovani slikar tekem 9 mesecev. Ko prideva z g.

župnikom ven, mi pove, da so to cerkev postavili župljani večinoma s tlako, delavodja je bil domači župnik Blaž Artel. V 2 letih je bila dovršena in L. 1861 posvečena Občudovaje rečem: »Korajni in podjetni ste gospodje in župljani, potem pa še bolj tiho vprašam, koliko da imajo dolga?« Gosp. župnik odgovori veselo: »Hvala Bogu! Vse je plačano.« Jaz nato: »Potlej znate pa gotovo coprati.« Gospod se nasmeje in odvrne: »Bog je vse boljji finančni minister kakor Kumanudi. Od mladega, idealnega in podjetnega gospoda se hvalažno poslovim in odhitim naprej v Spodnji Tuhinji ali Smartno. Med potjo, ko sem odskakoval od kamna do kamna in se spoditikal nad koreninami, sem dejal sami pri sebi, vse je lepo na Selih, le pota so taka, da se Bogu usmili. Uboga živina in ljudje! Na Lokah sem videl ob cesti res lepo Marijino znamenje. V mali vasi Buč ali kakor ljudje izgovarjajo Buč imajo še električno luč. Ravnotako tudi v Smartnem. A žul sem, da jim zelo nagaja posebno ob suši. Imajo pa novega postarja liberalnega ozir. samostojnega agenta Engelmana, ki najbrž nima druge skušnje zato, kakor da je svest ostali liberalni stranki, naj že nosi tako ali drugačno ime. Več pa drugič povem. Zdaj se moram malo oddahnuti in odkašljati.

ST. VID PRI BRDU.

»Prelepo poje sv. Vida zvone«, tako so včasih peli fantje in prav so peli; kajti naši zvonovi so sloveli daleč naokrog. Ker nam je bila pa zvone uropala vojna, smo jih že l. 1921 nadomestili s jeklenimi zdaj zopet »prelepo poje sv. Vida zvone«. Preteklo leto smo pa elepsali še cerkev, ki je zdaj lično barvana, notri pa okusno slikana. Okrasko in 14 velikih slik je izvršil v splošno zadovoljnost g. slikar Mrčun iz Ihana. Kupili smo tudi harmonij na pishtalke, da morejo cerkveni pevci lažje peti v čast in hvalo božjo.

ST. VID PRI BRDU.

Tistim fantom, ki so bili padli v sokolske »župe«, so bili kupili samostojni veliki sokolske obleke, da bi se malo »postrekali«. Zdaj pa pravijo fantom: »Plačujte, da poravnamo dolg 26 tisoč kron, ki smo ga naredili za sokolske obleke. Toda večina fantov je bila mnenja, da naj plača dolg oni, ki ga je naredil in so nesli rdeče srcaje in druge nazaj. Tako bo moral g. Pahor s tovariši plačevati dolg sam, če mu ne prispeči na pomoč kak Pribičević.

GORE NAD IDRILJO.

Po noči pred praznikom Brezmadežnega Spčetja je hotela neka zlobna roka vpepeliti hišo posestnika in rudarja Antona Vontina v Jeličnem vrhu št. 73, a se ji hudobni naklep ni drugače usrečil, kot da je spravil mirne ljudi v strah. Gospodar omenjene hiše je še pravočasno zaslišal neko prasketanje in usmiljiv šum. Ker se mu je čudno zdelo, kaj bi to pomenilo, je vstal ter šel pogledat. Ko je prišel iz hiše, je zapazil, da streha na dveh krajih gori. Poklical je nato družino, ki je že dolgo časa mirno spala. Posrečilo se jim je ogenj ugasiti. Da je hotel nekdje v resnici zaigati, je razvidno in užgalice, ki so se naile raztresene po tleh in že po mnogih požigih v zadnjem letu po bližnji okolici. V dobi enega dobrega leta je pogorelo v tem kraju že pet poslopij iz povsem neznanega vzroka.

BUČKA PRI KRŠKEM.

Komaj, da smo zvedeli tužno vest, da je v daljni Srbiji pri vojaki umrl Matija Hočevar iz Piče, že nas je pretresla druga novica, da je umrl vojak Alojzij Krkovič iz Strita. Tudi ta je moral pred božičnimi prazniki lanske leto k vojakom v tistem hudem arazu. Prehladil se je in ves prezebel. Novembra meseca so ga poslali napolntrava domov, na starega leta dan je umrl in na novega leta dan smo ga spremili k večnemu počitku. Perski zbor mu je zelo lepo zapel dve ganljivi nagrobni. — Kdo bo žalostnim staršem povrnil škodo, ki jo imajo, ker nimajo več sina? — Samo iz našo fare sta že dva umrla kot žrtve nečloveškega ravnanja s fanti vojaki. Ko so poslani Slov. ljudske Stranke pod vodstvom dr. Korošca zahtevali v parlamentu v Beogradu, naj se vojni minister postavi pred sodišče, ker je fanto klical k vojakom v taki smi, pa ni nič poskrbel ne za hrano, ne obleko, ne stanovanje in jih je zato okrog 800 kmalu umrlo, okrog 7000 pa nevarno obolelo, so bili poslanci samostojne kmetijske stranke tisti, ki so niso pogegnili za naše fante, pač pa pustila naše poslance v njihovem boju na cedilo. To se stori zato, da je

Parelj ostal minister ter da so za Kmetijski list dobili nekaj milijonov. Na dan volitev 18. marca bomo s samostojnezi-izdajci našega naroda obračunali enkrat za vselej tudi v naši fari. — Kupci, ki želijo fina, gladka in okusna vina, naj pridejo v našo farno. Cena od 18—24 K za liter.

IZ BOHINJA.

V Bohinjski Bistrici je umrla pretekli teden ga. Ivana Munič, vdova Vojvoda. Bila je zvesta naročnica in bralka »Domoljuba«, dobra, ljubezniva žena, nadvse dobra mati svojim otrokom, kakor tudi vsem, ki so pri njej iskali tolažbe in podpore, radodarna nasproti siromaku, dasiravno sama pač po boljši previdnosti revna. Dostikrat je romal zadnji krajcar v siromakove roke in ni vedela levica kaj daje desnica. Obdana od svojih otrok je mirno in bogu dano oddala svojo dušo Bogu, pri katerem pač danes utiva sadove svojih dobrih del. Bodi blagi ženi na tem mestu ohranjen kratek spomin, ostalim pa iskreno sožalje na nedomestljivi izgubi.

Pranje je težko delo; olajšaj si ga in uporablaj milo z znamko:

GAZELA

Redna zveza
iz Bremena preko Southampton, Cherbourg v New York potom prekrasnih ameriških vladnih parobrodov United States Lines.

PRIHODNI ODHODI:
America . . . 7. febr., 11. aprila
President Harding 14. febr., 21. mar.
George Washington 21. febr., 28. mar.
President Roosevelt 28. febr., 4. apr.
Zahtevajte proročilo in plovne listine št. 146.

UNITED STATES LINES

BELGRAD, Travnicka ulica 1.
in vse večje potne pisarne.

Pod krivo jelko.

Povest iz Meternikove dobe.

Spisal t Peter Bohinjec

(Dah.)

III. del:

Pajkov prs.

I.

Čez Lukančev laz je dihal in pihal ločal iz Gorič, Janez Juslin.

Visok je bil kakor jelka, tenak kakor šivanka, suh kakor trska. Hitro je stopal po hromcu, da bi prej videl svojega soseda onstran Udnega boršča.

Njegove ovčice so bile dobre duše, so grešile in se pokorile, so nagajale in se ke-

sale, so ubogale in se ustavljale. Časih pa je tako prišlo, da je gospod Janez pokazal človeka, njegovi farani pa zobe. In tedaj se je goriški lokalist zaprl v svojo hišico, ni maral sprejemov svojih ovčic, hudo se je držal, grdo je gledal in celo njegova postrežnica, ki je bila vzor potrpežljivosti, je tiho sopla in po prstih hodila.

Sicer pa je bil gospod Janez tako lud, da so mu rekli »hudi gospod«. Starejšim ni prizanašal, mlajšim pa je našteval slabosti tako, da so bežali pred njegovim obličjem. Kleli so ga fantini, ko jim je pred cerkvijo šopke metel iznad ušes, pa ga niso črtili. S pobeljenimi grobovi je pital hinavke, pa jim je odpuščal, s hudičevim zalego je zmerjal talove, pa jim je še postregel. »Koža ciganska« je bil pa njegov vsakdanji pozdrav. In vendar je bil zlata duša, ta goriški lokalist: farani so se ga bali, kadar je govoril, so ga ljubili, kadar je delal. Bil je dober kakor medena polica, oster pa kakor nabrušena klina.

Ko je na prižnici možem levite bral, so mu časih glasno ugovarjali, a jih ni šel tožiti.

Farani niso poznali višjih inštanec, duhovni pasir pa je poznal svoje slabosti.

In vendar je prišel kak vihar tudi v ta skriti kot slovenske zemlje. Goriški lokalist je razkladal z vso skrbjo in z vso vnetostjo svojim ovčicam nove čase. Omenjal je ljudi bire, ki se naj bi odpravile.

»Za vas dobro, za nas slabo,« je končal poglavje o biri.

»Bomo pa mi pomagali, gospod očel« odvrne zagneten ližnik na glas.

»Tiho, ližnik, zdaj smo v cerkvi,« posvari gospod Janez, zadovoljen z ližnikovim medklicem.

Pihal pa je tisto nedeljo hud veter, de so okna škpepetala, in vihar je streho trgal na cerkvi.

»Urban, pojdi na streho, da ne bo kake nesreče« pokliče pridigar po imenu tesarja Adama.

Cerkvica sv. Andreja je bila majhna in ženske so imele svoje klopi ob vhodu v senici košatih dreves. Dolgočasile so se, ko jim je duhovni pastir razkladal nove poslave, in so čemale kljub viharju in vetru.

»Ženske, spite doma, ne tukaj!« zakliče gospod Janez in nadaljuje svoj govor:

»Zdaj ni več tako na svelu, kakor je bilo v Kani Galilejski. Takrat so pili slebo vino, boljše pa so prihranili za nazadnje. Zdaj pa hočejo ljudje samo dobro živeti, mislijo samo na danes, nič na jutri, na starost.

Jablane, bruske in druge cepe cepi v mladosti za stare zobe...

Najprej je treba tičnice, potem pojdi loviti ptičico. In je narobe. Rž imajo za tičnico, jabolka kradejo, nameslo da bi sadili divjake, trebuh jim je bog, poščenje nepoznano dežela...

Gospodinje po klopih so zadovoljno pokimavale — bila je pridiga za njihov mlin — in vsaka je vedela povedati iz cerkve grede, koliko so ji že rokomavsarji škode napravili.

»In tiste babnice,« nadaljuje pridigar, »tiste vlačugarce, liste rokomavsarice, ki se po boršču klatijo, po ržeh skrivajo...«

In gospod lokalist udari ob trohnelo

prižnico, da se je zamajala, možaki pa so si na tihem šepetali:

»Saj bo še tisto razbil, kar je dobrega pri leci!«

»... Tiste plašarice, pravim, pohujšljivke, ki se poročajo pod krivo jelko, žive od talvine, se debele od ropa, debele, pravim, debele lahko, a se bodo zato tem huje cvrle na dnu pekla, le kože ciganske!«

»Debele... Debeljak... aha, na Mrčano Mico misli, ker se tako piše,« ugibajo možakarji. —

Taka je bila nedelja goriškega lokalista. Ko pa drugo jutro pogleda skozi okno, zagleda ob oknu svoje postrežnice prislonjeno lestvico. Ljudje so hodili mimo in se smejali na lihem, kihali na glas, kimali dobrohotno.

Svela jeza je opalila goriškega lokalista in ko je še jutranja rosa blestela po drevju, že je s palico korakal čez travnike. Ob Auzelnovem hribu krene proti Kamnjaku in tako ga vidimo, da hili čez Lukančev laz na obisk k svojemu sosedu onstran Udnega boršča.

Gospod Janez je živel skromno, samo da bi kaj prihranil, da bi ostalo kaj več za cerkev. Slaba je bila njegova cerkvica in nosil je že mnogo let misel v glavi, da bi sezidal novo cerkev. Farani so vozili pesek, delali opeko, lomili kamen, žgali apno. Cele skladnice opeke je bilo naložene, ogromni kupi peska so se dvigali pred cerkvico, jame so bile polne najčistejšega apna, kopice kamenja so se belile na stavbinskem prostoru. Ali farani so le majali z glavami: »Kje se bo vzel denar?«

Gospod Janez je poln nevolje dihal čez travnike in niti ozrl se ni, ko ga Strukljiv oče pokliče, sloječ med kosci:

»Gospod oče, kam pa tako hitro?«

Goriški lokalist je že na vrhu hriba in že se mu pokaže kriva jelka v Boltarjevem delu.

»Koža ciganska, tukaj je jama razbojnikov! Kar posekal bi to krivo jelko!« godrnja sam sebi.

Pot se je zožila in utopila. Vse tiho je na okrog. Le gozdne žuželke brenče po vejah. Kar zašumi listje na fleh. Kakor bi trenil, pritisne nekdo duhovniku čez oči debelo cunj, drugi pa ga prime za roko...

Gospodu Janezu pada palica iz roke, pri sreču pa mu je bilo, kakor bi ga kdo s kleščami stisnil.

»Gospod Janez, zdaj pojdete z nami!«

»Ljudje božji, kam pa vendar?« vpraša ujelek nagovornika, ki je spremenil svoj glas. Drugače bi bil duhovnik utegnil spoznati enoakega Polonjeka.

»Nič hudega ne bo za vas. Deljala vas boveda k nekemu bolniku, da ga izpovesle.« odgovarja Polonjekov tovariš, kapitan Tacman, ki je tudi izpremenil svoj glas.

»Dušo rešiti, tisto pač!« odgovarja pomirjeni duhovnik in rade volje slopa med rokovnjačema. Vendar se mu čudne misli plelejo po glavi, zlasti ker ni dobil zgovorni »hudi gospod« nobenega odgovora več.

Hodili so po polih in stezah, zdaj gori, zdaj doli, zdaj sem, zdaj tja, dokler ne obstatejo v »Krčevem kollu«, prijazni kollini Udnega boršča.

Tam je ležal na mahu bolnik, ki je imel pod glavo usnjato blazino, ukradeno v cerkvi, in pokrit s plaščem, ki ga je ranjeno nekoč zamenjal pri mrliču v tržiškem Kamnju.

Spremljevalca sta odstopila, gospod Janez pa je poslušal dolgo povest zastaranega, pa skesanega grešnika...

Čez pol ure je spel korakal z zavezanimi očmi čez drn in strn proti Kamnjaku. Ni ga več mikalo, da bi obiskal svojega soseda. Brzo jo je odkuril domov, vesel, da se je izmotal iz skrivnostne družbe.

Doma so mu povedali novico, da so našli Toporiša iz Svarij mrlvega v hiši, Leseni strop se je podrl nanj, ko je bil včeraj sam doma med jutranjo službo božjo.

Gospod Janez je vzdihnil globoko, ali novica ga ni iznenadila.

II.

Rokovnjačeva smrt.

Bolnik v Krčevem kotlu je bil letenski rokovnjač Bresa. Ko je kapitan Tacman med službo božjo ropal Toporiševo hišo v Svarjah, je bil Bresa prvi, ki je stopil v hišo. Do-

mači gospodar se je hotel braniti in je zavihtel sekuro nad napadalcem. Ali nesreča je hotela, da se je sekira zadela ob nizki, trhneli strop z vso močjo, segniti tram se je prelomil in obadva, Bresa in gospodar, sta obležala pod podrim stropom. Toporiš se je vrhutega ostrina sekire zasadila v glavo, da je izkrvavel, Breso so pa tovariši potegnili iz razvalin s potrim oprsem. Zanesli so ga v Udni boršt, da tam ozdravi ali umrje.

Na bregu sta ležala rokovnjača Pomiganec in Požaganec. Vedno sta bila v družbi z Breso, k je bil znan med ljudmi z imenom »sapa napeta«. Pomiganec se je zval drugače Kosmač, doma iz Kamnjaka, Požaganec pa Hojkar iz Teneliš. Pomiganec je imel navado, da je pomigaval z očmi, Požaganec pa je imel eno nogo leseno, ker so mu pravo odžagali.

(Daje.)

Mladenič prost vojaštine, rokodelc, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 20 do 26 let. Prednost imajo šivilje, ali pa take s kakim posestvom. — Ponudba na upravo lista pod **ROKODELEC 135.**

Kr. Holandski Lloyd.

Redni brzi poštni parniki iz
**Amsterdama in Cherbourga v
Južno Ameriko**

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in
Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje Kr. Holandski
Lloyd. Glavni zastopnik za **JUGOSLAVIJO**
JUGO LAVENSKA BANKA - ZAGREB
B-cesta 33 — Telefon: 24-65.
Brzjavni naslov: „Realloyd“ Zagreb.

OPEKARNO

za izdelovanje zidne opeke na roko, oddam v najem. **FRANC JAVORNIK**, p. Grosuplje, Dolenjako.

Pekovskega vajenca

Išče Pekarija v Novem mestu št. 69. Več ustmeno.

Hlapca in deklo

Iščemo za manjše posestvo proti dobri plači in hrani ter preskrbi z obuvalom. Ponudbe z navedbo, koliko se zahteva plače, je poslati na naslov: **LJULSKA POSOJILNICA V GOR. LOGATCU.**

Prodaj posestvo, tri četrt ure od štaj. Hiša in gospod. poslopje, njiva, travnik in 10 oralov gozda. Redita se 2 kravi. Cena 28.000 dinarjev. Pojasnila daje **ALIF HINKO**, cementarna v Trbovljah. 318

NEKAJ STARIH cilindrov in elevatorjev ene šestere stope, ima napredaj **JANEZ STELE**, Zalag, p. Dev. Marija Polje. (Znamka.) 179

Krojaški vajenec

se sprejme pri krojaškem mojstru, **MEDVODE 2.**

VAJENCA močnega in zdravega, s popolno oskrbo, sprejme takoj **JOŽEF VALJAVEC**, krojaški mojster, **BREZJE**, pošta **TRŽIČ**, Gorenjsko. 170

Zeninom in nevestam

se nudi ugodna prilika za nakup vsakovrstnega **MANUFAKTURNEGA BLAGA** v trgovini **ANTON SAVNIK**, Škofja Loka, Zgornji trg.

Kosmač Feliks

KRANJ, Pungrat št. 30,
izdelovanje in poprava **KLOBUKOV**,
priznana strok., dovršeno delo. Priporoča
se posebno prebivalstvu Kranja in okolice.

Svilene robce in svilo

za obleke v vseh barvah po znižanih cenah nudi trrdka

F. in I. GORIČAR, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 29.

CUNARD LINE

Najbrži parobrodi sveta. Izravni putnikiški tovarni i ekspres saobraćaj od

Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kanado

4 dimnjaka, 5 1/2 dana Vlastite kabine, za putnike III. razreda. Putnike prate iskusi činovnici od luke ukrcanja, te im putem pruže u svakom pogledu dragovoljno svaku pomoć. Uputstva daje: **Cunard Line**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Jugoslavenska banka d. d.
Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.
Brzjavni naslov: „Cunard“ Ljubljana.

Imaš bolečine v obrazu? V celam tele-u?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Potrebuješ ti dobrodejno in okrepujoče mazilo?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali želiš najboljšo za njegovanje zob, kože, glave?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetsko sredstvo?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja kakor franco-ko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

To je na boljšo,
ker sem edaj poskušal!

Išči Elzafluid v vseh do-
tičnih poslovnih vendar
ja zahtevaj samo pravi Elza-
fluid lekarnarja Feller. Ako
naravnost, stane z ravno in
in poštino, če se dekar
pošle naprej ali po po-
vzet u:

3 dvojzato ali 1	Specijalna steklenica	24 dinarjev
12 dvojzato ali 4	Specijalna steklenica	94 "
24 " " " 8	Specijalna steklenica	140 "
36 " " " 12	Specijalna steklenica	210 "

Kot primot: Elza obliki super kurja očesa 2 din.
ali 3 din. Elza-mentoni erani 4 din. Elza-rizje
olje 20 din. Elza-voda za usta 12 din. Elza-kolonska
voda 15 din. Elza-kumski miris za sobo 15 din.
Glycerin 4 din. in 15 din. Lysol, Lysoterm 12 d n.
Kin-ški čaj 10 d. in 1 din. dalje, Originalno Kosmum
trancosko žganje v-lika steklenica 15 din. Elza-
mrščeni prasek 7 din.; strup za roduane in miši 7 din.
Za primot se svojizina in poština posebej računa.

Na te cene se računa 50% doplačila. Pi-ma
je natančno adresirati na: **EUGEN A. FELLER**,
lekarnar, **STUBICA DONJA**, Elzatr. 16, Hrvatsko.

Domače LANFNE TROPINE

prodaja **ALOJZI TRAMPUŠ**, Golo brdo št. 10,
Medvode. 317

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Bistlike
Ze ne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnice in
srebrnice

F. ČUDEN
LJUBLJANA 22, Prosenova 1

Lepo črno BRINJE

ima v zalogi trdka KMET & KOMP., Ljubljana,
Gospodarska cesta 8.
Telefon Interurban 319. Brzokavi: KMET.

VAJENCA za mizarstvo obrt sprejemem
tako: — JOSIP KUHAJ, miz.
mojster, št. Vid nad Ljubljano. 241

Cie. Cie. Transatlantique Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-NEWYORK samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozno listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Dele vodne žage

ki so ostali komu pri prenehanju in so še za silo
uporabni, KUPIM. — Ponudbe na upravljalstvo »Do-
moljuba« pod »Vodna žaga 59«.

VOŠČENE SVEČE

za cerkveno porabo priporoča ANTON
ŠKRBE ml., svečarna, Žužemberk št. 27.

POZORI! Za podeželska društva, **POZORI!**
ki uprizorjajo gledališke igre, izdelujem nove,

UMETNE BRADJE

ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in
barve 60 Din, 10 brad 90 Din. — V ZALOGI so
garniture šmink, 8 barvne, lepilo (Mastic), lasna
volna, pudor. — Izdelujem po naročilu gledališke
vlasulje. Kupujem ženske zmešane LASE po naj-
višji dnevni ceni. — I. DOLENJSKA LASNA IN-
DUSTRIJA I. SVETEC, NOVOMESTO. 21

SUHE GOBE

ZDRAVILNA ZELIŠČA

kupujem in plačam po najvišjih cenah, ka-
kor: češminjevo lubje, čemerika itd. ter
prosim cenj. ponudb in vzorce.
IVAN STULLER, VRHNIKA.

Na veliko in malo!

Pripo- **najboljše šivalne stroje Gritzner**
ročamo

za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine
za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri:

Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Sprejemem dva UČENCA

v čevljarstvo obrt, zdrava in poštena. Hrana in
stanovanje v hiši. — **IVAN KNAPIC, čevljar, Tacen**
pri Ljubljani. 159

Na večje posestvo v okolici Novega
mesta sprejmo
MOSKEGA od 35 let naprej, ki razume kmetij-
stvo in domače orodje, kot VALPETA. Lahko je
oženjen z majhno družino. Istotam sprejmo DE-
KLE od 24 let naprej, ki že nekoliko razume go-
spodinjstvo in ima veselje do kuhinje. — Ponudbe
na upravo Domoljuba pod: »Večje posestvo 237«.

miši-podgane

stenice-šurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja
moja najbolja preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 28 K, za podgane
28 K, za šurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živali 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tiakt, proti mrčesuna sadij
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

VAJENCA

za PEKOVSKO OBRT, iz poštene hiše, krepkega,
sprejme PEKARIJA v LJUBLJANI. — Naslov
pove uprava »Domoljuba« pod številko 149.

150 kron na dan

lahko vsak zasluži doma v svojem kraju s proda-
janjem nekega izdelka. Kdor hoče zaslužiti, naj
mi pošlje svoj naslov in znamko za odgovor.

Josip Batič, Litijska 75.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela »Union«).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s Sveopće
Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostno papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 6 (tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekočem računu od 1. jan. 1923 po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka

Ljudska posojilnica v Ljubljani je

največja slovenska posojilnica in je

imela koncem septembra 1922 nad

110 milijonov kron hranilnih vlog

in nad 1,100.000 kron rezervnih

zakladov. — Posojila se dovolju-

jejo na osebni kredit (proti me-

nici), na hipoteke in v tekočem

računu.